

Els llamps i els límits

GEMMA CALVET | Actualitzada el 19/07/2011 00:00

Murdoch, Berlusconi, les agències de ràting. Tres assumptes en mans de la justícia que en nivells diferents estan desemmascarant la realitat i fent que figures gegantines del sistema, a poc a poc, es desfacin com ninots de neu i deixin entreveure, senzillament, uns monstres sense escrúpols. Es fan evidents els imperis de la intriga.

L'escàndol de Murdoch i la seva mà dreta, Rebekah Brooks, amb tot el cinisme dels que creuen en la il·legalitat i en la mentida com a fórmula de poder, han provocat la dimissió del cap de Scotland Yard, davant l'evidència de certes complicitats, encara que fos per omisió.

Berlusconi, condemnat per un tribunal de Milà a pagar 560 milions d'euros per la manera irregular i corrupta com va aconseguir el control de Mondadori en el cas Fininvest, també està encerclat en el cas de la lògia maçònica P4, de corrupció política i judicial al nivell més alt. No és improbable que l'alt mandatari italià provi pròximament l'estada a la presó, igual que els seus companys de partit Alfonso Papa i Marco Milanese.

El cas contra les agències de ràting, que es tramita a l'Audiència Nacional i que ahir es va ampliar amb més fets denunciats, pot posar contra les cordes la credibilitat legal (la moral ja l'han perduda) de la gestió d'aquestes entitats. La pràctica de l'estafa i l'engany en les anàlisis que efectuaven pot ser penalment rellevants. Paradoxalment, les qualificacions segueixen regint la situació econòmica.

El futur és negre, però sembla que el camí del dret i dels tribunals encara té les seves forteses. De tota manera, el fons del teló està marcat per la crisi econòmica.

La crisi, que parteix de la crisi del model de supervisió bancària, ens està conduint a una situació de vivència de la quotidianitat, sense base segura. Vivim immersos en la nostra vida personal i professional, però el context interacciona constantment de tal manera que difícilment podem trobar calma en aquesta vertiginosa cascada de xifres i sotrats.

Dia a dia el panorama s'ennegreix, i la ignorància sobre com trobar la sortida creix. Els indicadors d'estrès (el concepte és prou eloqüent) ens vénen de les agències de qualificació, i no deixen de canviar. El fet és que la modificació constant dels indicadors numèrics sobre el valor del deute, i la incertesa dramàtica entorn a la supervivència de la nostra economia, comencen a quallar en el sentiment de tristesa ambiental. Es té la sensació que ens trobem al coll d'un embut que s'estreny a poc a poc. La dramàtica cancel·lació d'esdeveniments artístics per causes econòmiques també posa de relleu que la cultura forma part de l'actiu que se sacrifica en aquesta dinàmica imparabile de destrucció i canvi. L'entorn econòmic no dóna cap certesa. La política es reconeix segrestada pels mercats. I encara no ha sorgit cap iniciativa concreta des d'aquest àmbit per reordenar el sistema perquè tingui més regulació o, senzillament, reorganització del sistema de valoració econòmica. Els estats europeus es troben desorientats i sense iniciativa de lideratges, i Obama és al límit de la resistència per evitar la fallida.

Davant d'aquesta situació, a casa nostra hi ha qui pretén que només amb la recepta que diu "retallar és necessari" es podrà superar l'estat de les coses. Certament, en totes les crisis cal fer un aprenentatge de valors, i al món occidental ens cal reduir consum, tornar al valor comunitari i a plantejaments ètics, canviar el model energètic i no creure en l'endeutament com a sistema de vida. Però si es pretén convèncer només amb aquest missatge, obviant la imperiosa necessitat de reconduir el marc del sistema econòmic i bancari, a curt termini es pot caure en una greu irresponsabilitat política. El curs dels esdeveniments també depèn de la iniciativa política a petita, mitjana i gran escala. Els governants ara tenen el deure moral de fer-se preguntes i de comprometre's molt més enllà del que la tàctica de partit o de govern imposa.

Rellegint el llibre de George Steiner *Deu raons (possibles) de la tristesa del pensament*, molt vigent cinc anys després de la seva edició, es veu que tot es pot reduir a l'evidència que l'autèntica crisi contemporània és de pensament i de veritat.

I quan es refereix al pensament ho fa respecte del que innova, del que crea, més enllà del saber tècnic i de les institucions. Diu Steiner: "No hi ha democràcia per

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

al geni, només una terrible injustícia i una càrrega que amenaça la vida mortal. Són pocs, com deia Hölderlin, els que es veuen forçats a agafar el llamp amb les seves mans nues".

Són temps de llamps, i falten mans. Des de la capacitat del pensament que crea.

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

No hem de fer cap tracte

Mireia Manzano: "Em fa por l'engany. Que juguin amb els nostres sentiments i ens manipulin"

Calldetenes, manifestos i samaritans